

Underhållsplan

2016 – 2036

2016-05-31

Brf Liljan nr 6, Roger Groth, Irene Jonasson, Tommy Eriksson

INNEHÅLL

1	OBJEKT.....	3
2	SYFTE OCH OMFATTNING.....	3
3	UNDERLAG.....	3
4	TIDIGARE RENOVERINGAR.....	4
5	KORTFATTAD BYGGNADSBESKRIVNING.....	4
6	SAMMANFATTNING AV UNDERHÅLLSBEHOV OCH AVSÄTTNING.....	5
6.1	YTTERTAK, VIND.....	5
6.2	FASADER.....	5
6.3	FÖNSTER.....	5
6.4	TRAPPHUS, PORTAR, DÖRRAR.....	6
6.4.1	Trapphus.....	6
6.4.2	Portar, dörrar.....	6
6.5	TVÄTTSTUGA.....	6
6.6	GÅRD.....	6
6.7	VENTILATION.....	6
6.8	VATTEN OCH AVLOPP.....	7
6.9	FJÄRRVÄRME.....	7
6.10	ELANLÄGGNING.....	7
6.11	BADRUUM.....	7
7	ENERGIDEKLARATION	8
8	MÅNADSAVGIFT.....	8
9	BILAGOR: SPECIFIKATION AV MÄNGDER OCH AREOR	9
10	TABELLER.....	10
9.1	Investeringskostnad och årlig avsättning(Tkr).....	10

Storgatan 72 A+B
852 30 Sundsvall

1 Objekt

Brf Liljan nr6
Storgatan 72 A + B
852 30 Sundsvall

Föreningen består av en fastighet med sammanlagt 26 lägenheter. Föreningens bostadsrättsyta är 1 180 kvm. Byggnadsåret är 1946. Fastighetsbeteckningen är Brohuvudet 21.

Lägenhetsantal	Antal rum	Storlek
6 st	1 rum med kokvrå	25 kvm
2 st	1 rum med kokvrå	30 kvm
6 st	1 rum och kök	40 kvm
4 st	2 rum och kök	55 kvm
6 st	2,5 rum med kök	60 kvm
2 st	3 rum och kök	75 kvm
SUMMA		1 180 kvm

2 Syfte och omfattning

Underhållsplanen utgör underlag för vilka underhållsåtgärder och utgifter som kan bli aktuella för Brf Liljan nr 6. Genom att årligen avsätta pengar för dessa åtgärder skapar vi förutsättningar för att kunna genomföra renoveringar utan att behöva höja månadsavgifterna.

Aktuell underhållsperiod är de kommande 20 åren, till viss del har även behov för längre fram i tiden uppskattats.

Underhållsplanen innehåller uppgifter om byggnadens yttre delar, (yttertak, utvändig fasad inkl. fönster och markplanering) och allmänna utrymmen (vind, trapphus, tvättstuga, källare och våtutrymmen inne i lägenheterna). Dessutom bedöms ventilations-, rör- och elanläggningen.

Endast underhållsåtgärder som erfordras för att bibehålla byggnadens standard och beständighet har noterats. Energisparåtgärder eller ev. andra standardhöjande åtgärder förutsätts genomföras i samband med behov av underhållsåtgärder. (se även avsnitt 7)

3 Underlag

Under 2016 har genomgång av standarden på föreningens byggnad samt tidigare genomförda underhållsåtgärder utförts.

Bedömning av behov av underhåll har utgått från utlåtande av expertis/hantverkare(fasad, tak, ventilation), men även utifrån tidigare genomförda underhållsåtgärder.

De i tabell 1 redovisade investerings- och underhållskostnaderna måste ses som riktvärden inklusive moms, då det är svårt att exakt bedöma vad kostnaderna blir då arbetena skall utföras.

Konjunkturläget kan också påverka kostnaderna avsevärt både positivt och negativt.

Storgatan 72 A+B
852 30 Sundsvall

4 Tidigare renoveringar, investeringar och underhåll

Nedan anges större genomförda renoveringar, investeringar och underhåll gjorda de senaste 20 åren.
(Komplett förteckning över sökta bygglov kan erhållas på Stadsbyggnadskontoret.)

1996	Nya energisparande 3-glas fönster till alla lägenheter
1996	Nya balkonger
1999	Nya entré dörrar samt nytt låssystem
1999	Nya säkerhetsytterdörrar(Daloc) med polislås till alla lägenheter
2000	Renovering av trapphus
2003	Stambyte i hela fastigheten
2003	Helrenovering badrum i alla lägenheter
2004	Renovering av trapphus
2004	Byte av elledningar i hela fastigheten
2004	Indragning av bredband till fastigheten
2009	Renovering källare samt nya förråd
2011	Nytt tak(tegel) och renovering av tak
2011	Ny fasad och puts på fastigheten
2013	Ny tvättmaskin och torkrumsfläkt i tvättstugan
2014	Inköp av dator och skrivare samt uppfräschning av klubbtrum
2015	Ny torktumlare i tvättstugan

5 Kortfattad byggnadsbeskrivning

Yttertak	Tegel Underlagspapp Råspånt
Ytterväggar	Fasadtegel/Puts Isolering Invändig puts
Stomme/bjälklag	Bärande stomme av sten Bjälklag av stål och trä Isolering
Balkonger	Betong Räcken av plåt och järn
Fönster	Trä med utvändig aluminiumprofil 3-glas energifönster
Invändiga trapphus	Stengolv/cementgolv/klinker Dekorations målade väggar med puts
Tvättstuga	Cementgolv/klinker Målade väggar/puts
Ventilation	Självdreg

6 Sammanfattning av underhållsbehov och avsättning

6.1 YTTERTAK, VIND

Nytt tegeltak samt underhåll på samtliga skorstenar skedde 2011. Underhållsåtgärder bedöms behövas vart 20:e år.

Livslängd för tegeltak är enligt praxis ca 100 år, men det är rimligt att tro att nytt tak behövs om 50 år.

Avsättning nytt tegeltak: 2 000 000 kr år 2061 (*uppskattad summa*)

Avsättning för utbyte av tegel: 100 000 kr år 2031 (*uppskattad summa*)

Avsättning för skorstenar: 200 000 kr år 2061 (*uppskattad summa*)

Golvet på vinden målades om i början av 2000-talet. Behov av ommålning bedöms till om ca 20 år.

Avsättning till ommålning vind: 100 000 kr år 2023 (*uppskattad summa*)

6.2 FASADER

Fastighetens hela fasad helrenoverades 2011.

Livslängd för en putsfasad är ca 35 år. Underhållsarbeten kan behövas däremellan (lagning, målning).

Avsättning putsfasad: 1 000 000 kr år 2046(*uppskattad summa*)

6.3 FÖNSTER

Fönster byttes i samtliga lägenheter 1996 till 3-glas energifönster i trä/aluminium.

Underhåll i form av inoljning, målning, kittning behöver göras ca vart 8:e år. Kartläggning när detta behövs ska göras under 2017.

Livslängd för denna typ av fönster är ca 40 år vid normalt slitage.

Avsättning byte av fönster: 2 000 000 kr år 2040 (*uppskattad summa*)

Avsättning tätning, oljning, kittning, målning: 100 000 kr vart 8: år (*uppskattad summa*)

Storgatan 72 A+B
852 30 Sundsvall

6.4 TRAPPHUS, PORTAR, DÖRRAR

6.4.1 Trapphus

Trapphusen är renoverade 2004. Behov av renovering ca var 15:e år. Bedömning har gjorts att trapphusen fortfarande är i så bra skick att renovering inte är nödvändig förrän om ca 10 år.

Avsättning till renovering trapphus: 200 000 kr år 2025 (*uppskattad summa*)

6.4.2 Portar, dörrar

Entré portar är av stål/aluminium och byttes ut 1999 tillsammans med nytt låssystem. Ytterdörrar till lägenheter byttes 1999 till Daloc säkerhetsdörrar med polislås.

Alla portar/dörrar bedöms fortfarande vara i gott skick.

Entrédörrar bedöms behövas bytas inom 15 år. Lägenhetsdörrar bedöms behövas bytas inom 50 år.

Avsättning till 4 st entré dörrar: 200 000 kr år 2030 (*uppskattad summa*)

Avsättning till 26 st ytterdörrar: 500 000 kr år 2049 (*uppskattad summa*)

6.5 TVÄTTSTUGA

Tvättstugan bedöms vara i gott skick och behöver renoveras om ca 10 år. Maskiner byts ut successivt. Ny tvättmaskin och torkrumsfläkt köptes 2013, ny torktumlare köptes 2015.

Avsättning renovering(målning, ev klinker): 50 000 kr år 2025. (*uppskattad summa*)

6.6 GÅRD

Gården(baksidan) gjordes om 2015. Om schaktning från 3-etage gräsmatta till 2-etage gräsmatta samt ny gräsmatta lades. Framsidan gjordes om 2015 i samband med att kommunen byggde om Storgatan. Buskar togs bort och plattor i enlighet med trottoar lades.

Fortsatt utveckling av baksidan ska göras allteftersom.

6.7 VENTILATION

Fastigheten har självdrag.

OVK(obligatorisk ventilationskontroll) har utförts 2012. Eventuella åtgärder i lägenheterna bekostas av respektive medlem, såvida det inte har med kanaler att göra.

OVK ska ske var 6:e år för självdragssystem.

Avsättning OVK: 18 000 kr var 6:e år

Avsättning rengöring kanaler: Bedöms utifrån behov efter varje OVK.

Storgatan 72 A+B
852 30 Sundsvall

6.8 VATTEN OCH AVLOPP

Kallvatten och varmvattenledningarna är av kopparrör och bedöms vara i god kondition. De är bytta i samband med stambyte 2003.

Livslängd bedöms vara ca 50 år, så byte kan bli aktuellt inom ca 35 år.

Avloppsledningarna byttes i samband med stambyte 2003. Hållbarheten beräknas till ca 50 år, vilket innebär att byte alternativt "relining" kan bli aktuellt inom ca 10 år.

Avsättning stambyte: 2 000 000 kr år 2023. *(uppskattad summa)*

6.9 FJÄRRVÄRME

Föreningen har en undercentral i fastigheten. Värmeväxlare och primärsida ägs av Sundsvall energi AB. Vi äger och bekostar utbyte av utrustning på sekundärsidan, från värmeväxlarna.

Fjärrvärmecentralerna installerades på 90-talet och beräknas ha en livslängd på ca 30 år.

VS-ledningar verkar vara i god kondition. Översyn av samtliga radiatorer bör göras under senast 2017, då det inte finns dokumenterat när det gjordes senast.

Avsättning för utbyte av sekundärsida: 150 000 kr år 2025 *(uppskattad summa)*

Avsättning för byte av värmestammar inkl radiatorer: 1 000 000 kr år 2030 *(uppskattad summa)*

Avsättning för byte av termostatventiler: 50 000 kr år 2017 *(uppskattad summa)*

6.10 ELANLÄGGNING

Elanläggningen renoverades inkl byte av elledningar 2004. Gemensamhetsel installerades 2010.

Beräknad livslängd är ca 60 år.

Avsättning renovering av elledningar: 1 000 000 kr år 2064. *(uppskattad summa)*

6.11 BADRUM

Badrummen har helrenoverats 2003. Besiktning av badrum bör göras efter ca 20 år, dvs år 2023.

Avsättning besiktning av badrum: 25 000 kr år 2021, senast år 2023.

Storgatan 72 A+B
852 30 Sundsvall

7 ENERGIDEKLARATION

Enligt lag ska alla flerbostadshus energi deklarerars. För att utföra detta krävs underlag i form av energiåtgång (värme, vatten), genomförd OVK samt tidigare utförda renoveringar.

En certifierad kontrollant upprättar energideklARATION och lämnar vid behov åtgärdsförslag för att minska energianvändningen.

Möjliga energisparåtgärder kan vara fönsterbyte, injustering av värmesystem, byte av termostater, åtgärda droppande kranar och läckande toaletter, installation av snålspolande blandare och toaletter, tilläggsisolering, tätning kring fönster och dörrar.

En energideklARATION är giltig i 10 år.

Beslut om nödvändiga åtgärder och fördelning av kostnader tas av styrelsen.

8 MÅNADSAVGIFT

Utifrån förutsättningarna som beskrivs i denna underhållsplan, gällande underhålls- och renoveringsbehov de kommande 20 åren, är det Brf Liljan nr6 målsättning och bedömning att månadsavgiften för medlemmarna inte kommer att behöva höjas förrän tidigast år 2021.

Om förutsättningarna ändras avsevärt och/eller om ytterligare åtgärder bedöms som nödvändiga kan målsättning och bedömning komma att behöva ändras.

Sundsvall 2016-05-31

Roger Groth
Ordförande
Brf Liljan nr6

Irene Jonasson
Styrelseledamot
Brf Liljan nr6

Tommy Eriksson
Styrelseledamot
Brf Liljan nr6

Storgatan 72 A+B
852 30 Sundsvall

9 BILAGOR: Specifikation av mängder och areor

9.1 TAK

Takyta på fastigheten är xxx kvm (13 skorstenar)

9.2 FASAD

Mot gatan

Puts	Fönster/dörrar
Xxx kvm	Xxx kvm

Mot baksidan

Puts	Fönster/dörrar
Xxx kvm	Xxx kvm

9.3 FÖNSTER

Antal fönster mot gatan: 34 st, antal fönster mot baksidan: 40 st.

Fönstermått		Antal		Fönsterarea kvm	
Höjd	Bredd	Mot gata	Mot baksida	Mot gata	Mot baksida
		24	4		
		10			
			36		
Totalt:					

10 TABELLER

		Belopp (Tkr)	Livs- längd	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	Yttertak, vindar																	
1.1	Byte tak	2 000	50 år	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
1.2	Byte tegel	100	15 år	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6
1.3	Skorsten	200	50 år	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
1.4	Målning vind	100	8 år	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
2	Fasad																	
2.1	Puts	1 000	35 år	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6
3	Fönster																	
3.1	Byte av fönster	2 000	40 år	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
3.2	Underhåll	100	8 år	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
4	Trapphus, portar, dörrar																	
4.1	Trapphus	200	15 år	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2	22,2
4.2	Portar	200	15 år	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3
4.3	Dörrar	500	50 år	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
5	Tvättstuga																	
5.1	Underhåll	50	10 år	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Gård																	
6.1																		
7	Ventilation																	
7.1	OVK	18	6 år	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8	Vatten och avlopp																	
8.1	Stambyte	2 000	50 år	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
9	Fjärrvärme																	
9.1	Värme stammar	1 000	30 år	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3
9.2	Underhåll	200	10 år	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
10	Elanlägg.																	
10.1																		
11	Badrum																	
11.1	Besiktning	25	7 år	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
	SUMMA			304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304
	Årsutgift								18	25	100		250					500

	Total kostnad / år			304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304
	Avsättning yttre fond			160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160
	Avskrivningar			120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
	Tillgångar i avskr. och yttre fond			280	560	840	1120	1400	1662	1917	2097	2377	2407	2687	2967	3247	3527	3307